УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УМАНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
РАДА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

Матеріали

Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

«СУЧАСНА СОЦІАЛЬНА РОБОТА, ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА В ГЛОБАЛЬНОМУ І НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРАХ: ВИКЛИКИ, ЗАГРОЗИ, ЕФЕКТИВНІ РІШЕННЯ»

24 квітня 2025 рік

Умань, 2025

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УМАНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
РАДА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

Матеріали

Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

«СУЧАСНА СОЦІАЛЬНА РОБОТА, ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА В ГЛОБАЛЬНОМУ І НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРАХ: ВИКЛИКИ, ЗАГРОЗИ, ЕФЕКТИВНІ РІШЕННЯ»

24 квітня 2025 рік

Умань, 2025

УДК [364.4+159.9+37](06)

Головний редактор:

Кравченко Оксана Олексіївна – голова організаційного комітету, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Коляда Наталія Миколаївна – співголова організаційного комітету, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Сафін Олександр Джамільович – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Бялик Оксана Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Діхтяренко Світлана Юріївна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Матрос Ольга Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, заступник декана з наукової роботи факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Моргай Лілія Анатоліївна – доктор філософії, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Голова Ради науковців факультету соціальної та психологічної освіти.

Заїць Юлія Сергіївна – голова Наукового товариства студентів та аспірантів факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти (протокол № 14 від 30 квітня 2025 р.)

«Сучасна соціальна робота, психологія та педагогіка в глобальному і національному вимірах: виклики, загрози, ефективні рішення» (Умань, 24 квітня 2025 рік) / ред. кол.: Коляда Н.М., Кравченко О.О., Сафін О.Дж., Матрос О.О., Заїць Ю. С. – Умань: УДПУ, 2025. – 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Сучасна соціальна робота, психологія та педагогіка в глобальному і національному вимірах: виклики, загрози, ефективні рішення», яка відбулася на базі факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 24 квітня 2025 року.

УДК [364.4+159.9+37](06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2025

ЗМІСТ

АНДРІЄНКО Катерина
ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД **……8**
БОДНАРЧУК Наталя
ЕМОЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК ПОКАЗНИК ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА **…….....11**
БОНДАРЕНКО Анна
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА В УКРАЇНІ**…….. 15**
БУРЛАКА Денис
ПРОБЛЕМА ПЕДАГОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ У СУЧАСНІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ **……18**
ВАЩЕНКО Яна
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО КОНСТРУКТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ **…….. 21**
ГАЛЯМОВА Людмила
СОЦІОКУЛЬТУРНІ СТЕРЕОТИПИ ТА ТРАДИЦІЇ ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО БАТЬКІВСТВА……**24**
ГАРБАР Світлана
ПРОФЕСІЙНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ДИТЯЧОЇ МУЛЬТИПЛІКАЦІЇ В РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ …….....**27**
ГОЛОВКО Ілля
ПЕРЕШКОДИ В СУЧАСНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ Й ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ ……**.31**
ГОРДІЄНКО Аліна
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК РУШІЙНА СИЛА ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ……**34**
ДАБІЖА Діана
ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЩОДО ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ: СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ……**39**
ДЕМУЦЬКА А

ХАРАКТЕРИСТИКА АКТИВНИХ СОЦІАЛЬНО-ДЕРЖАВНИХ МЕХАНІЗМІВ ПІДТРИМКИ МОЛОДІ, ПОТЕРПІЛОЇ ВІД БОЙОВИХ ДІЙ ……**42**
ДЕМЧИК Наталія
ВИХОВАННЯ СТАТІ В УЧНІВ: НАЦІОНАЛЬНІ ЗУСИЛЛЯ ДАНІЇ ……**45**
ДРИГА Віталій
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ……**47**
ДРОБАХА Світлана
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-ВИХОВАТЕЛІВ ДО ПРЕВЕНТИВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ……..**51**
ЗАЇЦЬ Юлія
ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АКПЕКТ ТА ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ В М. УМАНІ ……**54**
КАЛАМБЕТ Тетяна
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ……**57**
КАЛИНЮК Олексій
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ……**61**
КАРМАНЧУК Анастасія
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ ……**64**
КІБАЛЕНКО Вадим
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНОЛОГІЙ AR/VR У ФОРМУВАННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ……**69**
КОБИШ Роман
СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОСОБИСТІСНИЙ ПІДХІД ……..**73**
КОЛОДЯЖНА Владислава
БЛОГЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ НАСЕЛЕННЯ ……**76**
ЛІСОВА Дар'я
МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ……**78**
ЛІСОВА Дар'я
СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ……**83**
ЛОПУШАНСЬКА Ірина

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ З ТРИВОЖНІСТЮ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ ……..**87**
МЕЛЕШКО Олександра
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ……..**90**
МЕЛЬНИК Людмила
РОЗВИТОК ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК ФОРМА СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ……..**93**
МИРОШНИЧЕНКО Віталій
ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ СТОМАТОЛОГІВ У США ……**97**
МІКАЄЛЯН Артем
ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА СІМ'Ї, ШКОЛИ І ГРОМАДИ У СУЧАСНОМУ АМЕРИКАНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ …….**101**
ЛЕВИЦЬКА Ірина
ФОРМУВАННЯ ДІАГНОСТИКО-ПРОГНОСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ……**104**
НОСАТЮК Юрій
ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАСЕЛЕННЯ……**107**
ОВЕРЧУК Тетяна
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЇХНІХ СІМЕЙ ……**110**
ПАНЧЕНКО Роман
ЦИФРОВІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ……**114**
ПИСАНЕНКО Олександр
РОЛЬ ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ……**118**
ПЛЮТІН Ігор
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В НАВЧАЛЬНІЙ АНАЛІТИЦІ ……..**121**
ПОЛІЩУК Віра
СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ……**125**
ПОЛІЩУК Олена
ДИВЕРСИФІКАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ……**127**
ПУГАЧ Юлія

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ……**131**
РОМАШКО Ольга
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ КУРСАНТІВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ……**134**
РУДЕНКО Дана
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ……**137**
РЯБИЙ Андрій
ЦІННІСНИЙ КОНТЕКСТ ПІДГОТОВКИ НОВОГО ВЧИТЕЛЯ ……**141**
ТОМОРКО Вероніка
ВІЙНА ЯК ВИКЛИК ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ЄС У СФЕРІ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ’Я ……**145**
ЧОПОВА Анна
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ ВІЙНУ ……**148**
ЧОРНА Надія
ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З ДРУЖИНАМИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: НЕОБХІДНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ТА НАВИЧКИ …**153**
ЧУПАНДІНА Галина
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДО ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ДІТЬМИ З АУТИЗМОМ ТА ЇХНІМИ БАТЬКАМИ ……..**156**
ЩЕРБАНЬ Олег
КЕМБРИДЖСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЯК ПРИКЛАД ЕФЕКТИВНОЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ……**160**
ЯРЕМЕНКО Олег
ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ КРИЗИ ……..**163**

5. Попович В.М., Сизоненко О.О. Електронні послуги як технологія соціальної роботи в контексті впровадження електронного урядування в Україні. *Науковий журнал «Габітус».* Випуск 13. Том 1. С. 39-44.

6. Про затвердження Положення про Єдину інформаційну систему соціальної сфери: Постанова Кабінету міністрів України ғ 404 від 14.04.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-2021-%D0%BF#Text.

7. Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери. Затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.10.2020 р. Урядовий кур'єр.31.10.2020.

8. Хлівнюк Т. П., Кіріяк А. І. Соціальна інклюзія в контексті цифровізації: можливості та ризики для соціальної держави. *Психологія та соціальна робота.* 2024, 2: 135-149.

КІБАЛЕНКО Вадим,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (м.Умань)
Науковий керівник: МЕДВЕДЄВА Марія,
кандидат педагогічних наук, доцент

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНОЛОГІЙ AR/VR У ФОРМУВАННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

У контексті стрімкої цифрової трансформації освіти та зростаючої потреби в педагогах, здатних не лише передавати знання, а й ініціювати, керувати та впроваджувати інновації, особливої актуальності набуває формування їхньої підприємницької компетентності. Підприємницька компетентність педагога охоплює широкий спектр знань, умінь та особистісних якостей, включаючи креативність, ініціативність, здатність до ризику, стратегічне мислення, вміння працювати в команді та знаходити нестандартні рішення. Одним із перспективних напрямів розвитку цієї компетентності є інтеграція технологій доповненої (AR) та віртуальної (VR) реальностей в освітній процес [1, 3].

Технології AR/VR являють собою якісно новий рівень взаємодії з інформацією та навколишнім середовищем. AR накладає цифрові об’єкти та інформацію на реальний світ, розширюючи сприйняття та можливості взаємодії. VR, у свою чергу, створює повністю занурююче штучне середовище, в якому користувач може відчувати себе присутнім та активно діяти [5]. Завдяки своїм унікальним характеристикам, AR/VR мають значний інноваційний потенціал для формування ключових аспектів підприємницької компетентності майбутніх педагогів.

Підприємницька діяльність нерозривно пов’язана з генерацією нових ідей та нестандартних підходів. AR/VR середовища надають унікальні можливості для стимулювання креативності майбутніх педагогів. VR може занурювати здобувачів освіти у віртуальні простори, що імітують різні робочі ситуації, дозволяючи експериментувати з різними сценаріями без реальних наслідків [2]. Наприклад, майбутні педагоги можуть моделювати розробку інноваційного освітнього продукту, тестувати різні підходи до його впровадження та отримувати миттєвий зворотний зв’язок. AR, зі свого боку, може використовуватися для візуалізації абстрактних концепцій та процесів, роблячи їх більш зрозумілими та надихаючи на пошук нових зв’язків та рішень. Наприклад, аналіз педагогічних кейсів може бути доповнений інтерактивними AR-моделями, що відображають динаміку взаємодії між здобувачами освіти та вчителем.

Також підприємницька компетентність передбачає готовність брати на себе відповідальність та діяти проактивно. AR/VR середовища можуть створювати безпечні простори для розвитку цих якостей. VR-симуляції можуть моделювати ситуації, що вимагають прийняття швидких рішень в умовах невизначеності, наприклад, управління віртуальним освітнім стартапом або реагування на непередбачувані педагогічні ситуації. Переживаючи ці сценарії у віртуальному світі, майбутні педагоги можуть знижувати страх перед помилками та навчатися на власному досвіді без реальних ризиків для себе та інших. AR може підтримувати ініціативність,

надаючи миттєвий доступ до інформації та інструментів, необхідних для реалізації власних ідей. Наприклад, під час практичних занять AR-застосунки можуть надавати педагогічні моделі або методики за запитом, стимулюючи здобувачів освіти до самостійного пошуку та експериментування.

Наразі, успішна підприємницька діяльність вимагає здатності до довгострокового планування та стратегічного бачення. VR-середовища можуть використовуватися для моделювання складних освітніх систем та процесів у динаміці. Майбутні педагоги можуть візуалізувати наслідки своїх педагогічних рішень у довгостроковій перспективі, аналізувати різні стратегії навчання та оцінювати їхню ефективність. AR може підтримувати стратегічне мислення, надаючи інструменти для візуалізації даних та аналізу тенденцій в освіті. Наприклад, AR-застосунки можуть відображати статистичні дані про успішність здобувачів освіти або ефективність різних педагогічних підходів у наочній та інтерактивній формі, допомагаючи майбутнім педагогам формувати обґрунтовані стратегії.

Багато підприємницьких ініціатив реалізуються в команді, саме тому вміння ефективно співпрацювати та комунікувати є критично важливим. VR-платформи можуть створювати віртуальні навчальні простори, де майбутні педагоги можуть спільно працювати над вирішенням педагогічних завдань, розробкою проєктів або моделюванням освітніх ситуацій. AR може підтримувати командну роботу в реальному світі, надаючи спільний інформаційний простір та інструменти для обміну ідеями та прийняття рішень. Наприклад, під час групових проєктів AR-застосунки можуть забезпечувати візуалізацію прогресу, розподіл завдань та обмін коментарями в реальному часі.

Підприємницька діяльність часто пов’язана з управлінням проєктами та обмеженими ресурсами. VR-симуляції можуть моделювати процеси управління освітніми проєктами, включаючи планування, розподіл завдань, контроль за виконанням та оцінку результатів. Майбутні педагоги можуть навчатися ефективно використовувати віртуальні ресурси, приймати рішення

в умовах обмежень та оптимізувати робочі процеси. AR може підтримувати управління ресурсами в реальному навчальному середовищі, надаючи інформацію про доступні інструменти, матеріали та технології, а також допомагаючи в їх ефективному використанні [4].

Незважаючи на значний інноваційний потенціал, інтеграція AR/VR у процес формування підприємницької компетентності майбутніх педагогів стикається з певними викликами. До них належать висока вартість розробки та впровадження якісного AR/VR контенту, необхідність підготовки педагогічних кадрів до ефективного використання цих технологій, а також питання ергономіки та безпеки при роботі з VR-обладнанням.

Проте, стрімкий розвиток технологій, зниження вартості обладнання та зростання доступності інструментів розробки відкривають широкі перспективи для активного впровадження AR/VR в освітній процес.

Таким чином, технології доповненої та віртуальної реальностей мають потужний інноваційний потенціал для якісної трансформації процесу формування підприємницької компетентності майбутніх педагогів. Забезпечуючи занурення, інтерактивність та можливість безпечного експериментування, AR/VR створюють унікальні умови для розвитку креативності, ініціативності, стратегічного мислення, вміння працювати в команді та управляти проєктами. Успішна інтеграція цих технологій в освітній процес вимагає комплексного підходу, включаючи розробку якісного контенту, підготовку педагогів та проведення наукових досліджень. Однак, подолання існуючих викликів відкриє нові горизонти для підготовки педагогів нового покоління – інноваційних лідерів, здатних ефективно діяти в умовах постійних змін та сприяти розвитку освітньої галузі.

Список використаної літератури:

1. Medvedieva M., Yamkovenko V. Overview of applications with AR and VR technologies in educational activities. *Věda a perspektivy*. 2024. № 2(33). P. 168–177. URL: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-2(33)-168-177.

2. Medvedieva M., Yamkovenko V. Application of PC Building Simulator for visualization and design of computer systems. *Věda a perspektivy*. 2024. № 4(35). P. 200–208. URL: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-4(35)-200-208.

3. Titova L., Yamkovenko V. Advantages and challenges of implementing augmented reality technology in the educational process. *Immersive technologies in education :* Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference with International Participation, Kyiv, 2023. Kyiv, 2023. P. 50–55.

4. Вакалюк Т. А., Медведєва М. О. Використання технологій доповненої реальності в освітньому процесі. *«Інформаційно-комп'ютерні технології – 2021 (ІКТ-2021)»* : тези доп. XII Міжнар. науково-техн. конф., м. Житомир, 1–3 квіт. 2021 р. Житомир, 2021. С. 137–138.

5. Слупська Я., Шкуренко О. Застосування віртуальної реальності (VR) у освіті. *Молодий вчений.* 2022. С. 82–88. URL: https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-9-109-19.

КОБИШ Роман,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини (м.Умань)
Науковий керівник: ОЛЕФІРЕНКО Тарас,
кандидат педагогічних наук, професор

СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОСОБИСТІСНИЙ ПІДХІД

Інтеграція держави до європейського співтовариства, інтенсивні соціокультурні перетворення, зміна ціннісних орієнтирів, розширення соціальних зв'язків ускладнили соціальну адаптацію майбутніх здобувачів ЗВО. Державі та суспільству потрібні громадяни, які вміють соціалізуватися у мінливий соціум, люди активні, компетентні, здатні до змін, із гнучким критичним мисленням тощо.

Усвідомлюємо, що сучасне суспільство підвищує вимоги до соціально-професійного розвитку, компетентностей здобувача ЗВО, його здатності